

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri De Dusburg, Ordinis Teutonici Sacerdotis, Chronicon
Prussiae**

Petrus <de Dusburg>

Francofurti ; Lipsiae ; Regiom. Pruss., 1679

Cap. CCCLIII. De Aedificatione civitatum plurium & Castrorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11850

rit, quod nunquam aliam legem vellet assumere, præter eam, in qua progenitores sui decesserunt. Hoc idem etiam nuncii prædicti ita esse coram omni multitudine veraciter affirmabant. Quo audito Legati cum dictâ responsione ad sedem Apostolicam sunt reversi.

CAP. CCCLIII.

De

Ædificatione (a) civitatum plurium & Castrorum.

Anno Domini MCCCXXV. (b) Henricus de Ysenberg Commendator de Königsberg de licentiâ & mandato Reverendi Viri Fratris Werneris Magistri Generalis, Viri utique solliciti & intenti circa injunctum sibi officium, ad dilandum terminos Christianorum, ædificavit & perfecit in die B. B. Petri & Pauli Apostolorum in terra Barthenfi castrum Gindavviam. Eodem anno & tempore Eberhardus Episcopus Warmiënsis per fratrem (c) Fridericum de Libencele Advocatum suum in terra Galindia in littore fluminis Pisse ædificavit Castrum Wartenberg, quod castrum dum esset perfectum, & de spiritu S. missa solemniter cantaretur, apparuit infra Evangelium una columba albissima domestica. Sed in priori Castro scilicet Gerdavia, dum etiam missa celebraretur, & post missam apparuerunt duæ Columbæ volantes infra Castrum & supra mœnia. Prutheni autem qui huic ædificationi interfuerunt asserunt veraciter, quod in hac Vasta solitudine nunquam columbas domesticas vidissent. Præterea idem frater Fridericus in territorio Glottovvia in medio fluminis Alle civitatem dictam Guthstatt. Et Jordanus Præpositus Warmiënsis castrum dictum

Anno Domini MCCCXXV. in Italia de parte Gelpiorum multa millia per Gebellinos sunt occisa.

dictum Plut, circa civitatem Meelsak. Et Rudolphus Episcopus Pomesaniensis civitatem, dictam **Bischopswerder**/supra littus Osse. Et frater (d) Lutherus Provincialis Colmenfis terræ, super littus Driyance Civitatem, quæ Novum forum dicitur, (e) construxit.

ANIMADVERSIONES.

- (a) Quod Ordo tot urbes condere potuerit, hanc causam fuisse perhibet Simon Grunovius: Gesserat Gediminus Magnus Dux Lithvaniæ cum Cruciferis in Prussia & Livonia quamplurima bella. Cum vero bellorum jam esset pertæsus, aliterque Lithvaniæ suæ consulti non posse cerneret, scripsit svasu quorundam Masoviorum ad Pontificem Romanum, se non abhorreere à Christianorum sacris, quominus verò ea reciperet, obstare perpetua cum Cruciferis bella, Pontifex acceptis illis literis imperavit Ordini, ut in tres annos cum Sedimino inducias pacisceretur, quo temporis spacio Gediminus in Christiana Religione informari sacroque baptismatis fonte ablui posset: Durantibus ergo induciis, dum per turbas externas licuit, adhibitis ad labores publicos Lithvanis bello captis, tot civitates de quibus hoc & sequentibus capitibus agitur, sunt exstructæ. *Vid. Grunov. Tr. XI. cap. 12. fol. 193. seq.*
- (b) **Heidrich** habet Grunov. *l. c.* refertque hunc Heidricum ab Eisenburg, ut ipsum vocat, non tantum Castrum Girdaviense, sed etiam Civitatem Girdaviensem condidisse.
- (c) Grunovius de Wartenburgo nihil. *loc. cit.* habet; sed dicit, Henricum de Liebenthal condidisse Lipstadium civitatem. Fortasse ipsum nominis similitudo fefellit.
- (d) Hoc Grunovius tribuit Rutgero de Wolkenstein; sed Dusburgio, cujus tempore hac contigerunt, fides est habenda.
- (e) Addit plures Civitates Grunovius, de quibus neque in hoc neque in proximè sequentibus capitibus fit mentio. Dicit enim Wernerum Magistrum eo tempore condidisse civitatem Neuteich. Fr. Heinrich de Schrotenthall civitatem **Deutsch en Eylau**: Arnolphum de Eilenstein civitatem **Preusch Eylau**: Fr. Leopoldum Wulffacharcem Prauschmarcum. Fr. Gebhardum de Grechya Hohensteinium. Fr. Leopoldum Schfelt Salsfeldiam. Alias vero civitates,

vitates, quarum Dusburgius meminit, Grunovius omittit, ut Wartenbergam, pro qua substituit Liebstadiam. Item Gutstadium, Melsacum, Bischovsverderam. Neque de Ylienburgo *de quo cap. 305.* quicquam habet.

CAP. CCCLIV.

De

Vastatione terræ Marchionis de Brandenburg & morte & captione sex millium Christianorum.

Anno Domini MCCCLXXVI. (a) Loteko Rex Poloniae rogavit Gediminum Regem Lethovvinorum, cum filiam ejus noviter duxerat in uxorem, ut ei aliquos armigeros de gente sua mitteret, qui precibus ejus acquiescens, MCC. equites destinavit ei. Hi de mandato dicti Lotekonis adjuncti populo suo armata manu hostiliter intraverunt terram Marchionis de Brandenburg circa Civitatem Frankenfordam, & totam illam contractam, quæ continebat ultra centum & XL. villas Ecclesias Parochiales totidem, cœnobia monachorum Cisterciensis tum & claustra sancti monialium duo, & plura religiosorum & secularium monasteria, spoliis & incendio destruxerunt; inhumaniter religiosos & sacras Deo dicatas virgines de claustris extrahentes, ministros Ecclesiæ & Sacerdotes, vasa sacra, vestes & Sacramenta alia pertractantes. Occiderunt viros, sed mulieres & nobiles matronas multas cum virginibus & parvulis captivas deduxerunt. (c) Inter has virgines una fuit nobilis, quæ propter eminentiam pulchritudinis suæ parem non habuit, pro qua habenda fuit dissensio magna inter Lethovvinos; sed ne altercatio invalesceret

*Anno Domini
MCCCXXVI. Rex
Ungariae de Ex-
ercitu Tartaro-
rum, qui Regnum
suum depopula-
verant, XXX. mil-
lia interfecit.*

Fff

inter